

Leinapäev

Viru-Nigulas

27. mail

Mullu nelipühi aegu oli Viru-Nigula kirikus esimest korda korjanduskarp, et koguda raha kihelkonnast punase terrori aastail repressseeritute mälestuse tähistamiseks. Raha laekumine näitas, kui võrd hell ja valus on meie rahvale äraviidute mälestus.

Mälestusmärk on mõeldud hauatähiseks nendele, kes kauge vaevamaa valukõrbetest koju ei jõudnud, samuti masendusaastate meenutuseks. On ju «Sarmaatia legendikud» täis nimetuid haudu, neid jätkus hulganäna iga vangilaagri juurde, Siberi taigasse ja raudtee äärde, kuhu vagunitest surnuid küüditamistekonnal heideti.

Samba asukoha valisime kirikaeda tamme alla, mille rahvapärimuse kohaselt istutas kolmekümnendatel aastatel riigivanem Konstantin Päts.

Samba kavandi tegi kunstnik Ella Rajari, valmistati see aga Rakvere kiviraiumistökojas.

Sammas kujutab graniittahukat, millesse on raiutud rõngasristi kujutis asjakohase kirjaga. Rõngas — see on ju veeremine, aja külg, mis kivisse jäädvustatuna sümboliseerib mälestust. Rõngas on aga ka ratas kodaratega — küüditamise ja kodudest äravedamise tähis. Ühtlasi on see kujutis kooskõlas päris rõngasristidega, mis Viru-Nigula kirikais tähistavad 400-aastasi talupojahaudu.

Viru-Nigula leinapäev mälestusteenistusega samba pühitsemiseks algab kirikais kell 13. Järgneb kell 14 rahvamajas isamaaline mälestuskoosolek. Seal kuulame ka uudiseid 25. mail Eesti Kongressilt, vestleme mälestustest ja lootustest. On kaetud sümboolne matuselaud. Kõik on kutsutud, eraldi kutseid ei saadeta.

On palve, et sellel päeval heisataks Viru-Nigulas raivuslipud poolde vardasse.

Honorar Eesti Rahva Muuseumile